

Redegørelse om inspektion i Pensionskassen for Farmakonomer

1. Indledning

Finanstilsynet var i april 2016 på inspektion i Pensionskassen for Farmakonomer.

På inspektionen blev pensionskassens væsentligste områder gennemgået med fokus på forretningsmodellen og med størst vægt på de områder, der har den største risiko. Inspektionen omfattede bl.a. ledelse og organisation, investeringer, risikostyring, solvensforhold, forsikringsområdet og outsourcing.

2. Sammenfatning og risikovurdering

Pensionskassen administrerer pensionsordninger for omkring 7.700 medlemmer. Pensionskassen har en lille administration og har outsourcet investeringer, fondsbogholderi og IT-drift.

Pensionskassen udbyder gennemsnitsrenteprodukter med ret til bonus, hvor grundlagsrenterne ligger mellem 0 og 4,5 pct. Langt størstedelen af medlemmerne har ordninger tegnet på et 0 pct. grundlag, der er betinget garanteret i forhold til rente og biometriske risici. Pensionskassen kan dermed ændre grundlaget, hvis medlemmerne f.eks. lever længere end forudsat.

Inspektionen gav anledning til følgende reaktioner:

Anmeldelse af nyt tegningsgrundlag

Finanstilsynet konstaterede, at pensionskassen anvender et tegningsgrundlag, hvor forudsætningerne om levetider ikke er betryggende for alle aldersgrupper under 58 år. Pensionskassen fik derfor påbud om at anmelde et nyt tegningsgrundlag.

Grundlag til fastsættelse af tillægspension

For medlemmer i den betinget garanterede ordning med grundlagsrente på 0 pct. består pensionsydelse af grundpensionen og en ugaranteret tillægspension. Pensionskassen finansierer tillægspensionen af årets bonusindtjening og af midler fra medlemmets forholdsmæssige andel af egenkapitalen.

De senere år har årets bonusindtjening ikke været tilstrækkelig til at dække tillægspensionen, så pensionskassen har finansieret den resterende del af tillægspensionen ved fremrykning af udbetaling af medlemmets forholdsmæssige andel af egenkapitalen.

Fremrykker pensionskassen over en periode udbetalingen af medlemmets forholdsmæssige andel af egenkapitalen, vil egenkapitalen blive udloddet hurtigere end planlagt. Der er derfor en risiko for, at egenkapitalen bliver udhulet og i sidste ende ikke har en tilstrækkelig størrelse til at bære de investeringsrisici, som er nødvendige for at opnå et afkast, der kan honorere de forventede pensioner.

Finanstilsynet fandt, at pensionskassen ikke i tilstrækkelig grad har belyst usikkerheden i forhold til de beregningsforudsætninger, som pensionskassen anvender ved fastsættelsen af pensionsydelserne, og at dette medfører risiko for, at bestyrelsen ikke har klarhed over de konsekvenser, et lavt afkast har i forhold til pensionsydelsernes størrelse for alle medlemmer. Pensionskassen fik derfor en risikooplysning i forhold til risikostyringen af de samlede pensionsydelser.

Finanstilsynet bad pensionskassen om en redegørelse, der belyser konsekvenserne af den nuværende praksis med fremrykning af udbetaling af de forholdsmæssige andele af egenkapitalen i forhold til risikoen for nedsættelser af ydelserne.

Prognoser

Pensionskassen udsender årligt en pensionsoversigt, hvor blandt andet den forventede alderspension fremgår. Pensionskassen beregner den forventede alderspension med udgangspunkt i levetider, som ikke indeholder fremtidige levetidsforbedringer. Det har som konsekvens, at medlemmerne får indtryk af, at der vil ske udbetaling af en højere pensionsydelse end beregninger baseret på realistiske forventede levetider, hvor levetidsforbedringer indgår.

Finanstilsynet vurderede, at pensionskassens anvendte fremgangsmåde i forhold til prognoser bevirker, at medlemmerne ikke får oplyst den mest realistiske forventning i forhold til den fremtidige pensionsydelse. Prognoserne udgør derfor ikke det informationsgrundlag, som det er tiltænkt. Pensionskassen fik derfor påbud om anvende en tilgang i prognoseberegningerne, der sikrer medlemmerne et redeligt informationsgrundlag.

Risikoforrentning

I pensionskassens ordninger tegnet på 3 pct. grundlag og på det betinget garanterede grundlag betaler medlemmerne en risikoforrentning på 5 pct. af de indbetalte bidrag. Risikoforrentningen bliver i praksis finansieret ved at skabe et systematisk overskud på administrationsomkostningerne fra de bidragsbetalende medlemmer.

Hvis der opstår underskud på årets omkostnings-, rente- og risikoresultat, benytter pensionskassen det systematiske overskud på administrationsomkostningerne til at dække disse underskud, og den faktiske betaling af risikoforrentning til egenkapitalen bliver dermed nedsat.

De bidragsbetalendes systematiske overskud på administrationsomkostningerne kan dække underskud. Da underskud stammer forholdsmæssigt fra alle medlemmer, men kun bliver dækket af de bidragsbetalende medlemmer, var det Finanstilsynets vurdering, at der er en risiko for, at der sker en systematisk omfordeling mellem grupper af medlemmer.

På den baggrund bad Finanstilsynet pensionskassen om at redegøre for rimeligheden i den anvendte tilgang.

Pensionskassen fører individuelt regnskab med medlemmernes betaling til egenkapitalen gennem risikoforrentningen. Beløbene indgår i medlemmernes forholdsmæssige andel af egenkapitalen. Pensionskassens håndtering af disse midler følger i alt væsentligt reglerne for særlige bonushensættelser. Medlemmerne har dog ikke lovfæstede krav på midlerne.

Finanstilsynet bad på den baggrund pensionskassen om at redegøre for, hvorfor pensionskassen ikke benytter reglerne om særlige bonushensættelser i forhold til det individuelle regnskab.

Solvenskapitalkravet

Pensionskassen fik under inspektionen påbud om at beregne renterisikoen for obligationsporteføljen ved fuld re-prisning som foreskrevet i standardformlen til opgørelse af solvenskapitalkravet.

Pensionskassen fik ligeledes påbud om at sikre tilstrækkelig dokumentation af opgørelsen af solvenskapitalkravet og af den solvensmæssige overvågning.

Finanstilsynet bad derudover pensionskassen om en redegørelse for metoden, som pensionskassen anvender til at indregne betingelserne i det betinget garanterede grundlag ved opgørelsen af solvenskapitalkravet.

Rammer for investeringer og renterisiko

Finanstilsynet konstaterede, at bestyrelsens valg af investeringsstrategi og tilhørende investeringsmæssige rammer løbende og gennem årene er truffet

gennem aftalen med outsourcingpartneren og ved de løbende valg af investeringsforeninger og -fonde. Dette er i imidlertid ikke afspejlet i bestyrelsens besluttede politik og retningslinjer på investeringsområdet, som derfor kun indeholder en del af de besluttede rammer. Pensionskassen fik som følge heraf påbud om at sikre, at politik og retningslinjer for investeringsområdet afspejler bestyrelsens ønsker til alle relevante områder, så bestyrelsen sikrer en som minimum årlig eksplicit stillingtagen til området.

Bestyrelsen fik derudover påbud om at fastsætte grænser for den samlede rentefølsomhed mellem aktiver og passiver med henblik på at opnå stærkere styring af pensionskassens renterisiko.

Outsourcing

Pensionskassen fik påbud om at fastsætte krav til bl.a. rapporterings- og overvågningssystemer i relation til de outsourcede opgaver med henblik på at sikre, at der foregår en aktiv styring af de outsourcede aktiviteter fra bestyrelsens side.

Solvensforhold

Pensionskassen havde ultimo 2016 et solvenskapitalkrav på 439 mio. kr. og en solvensgrad på 3,3.